

Danyýel Kitaby — Ýüz segsen iki⁴¹

Pygamberlikdäki Ylalaşyklar we Söweşler: Gadymy Selewkden Häzirki Zamanyň Geosyýasatyna çenli

Jeff Pippenger

2024-04-12

On üçünji we on dördünji aýatlar Selewk bilen Makedoniýaly Filipiň bileleşik döredýän bir taryhyny görkezýär, we olar Rimiň ilkinji wekil goşuny bolan Amerikanyň Birleşen Ştatlaryny alamatlandyrýar, Makedoniýa (Gresiýa) bolsa Birleşen Milletler Guramasynyň nyşanydyr. Şol irki taryhda demirgazygyň patyşasy (Selewk) bilen Filipiň (Gresiýanyň) bileleşigi Panium söweşine alyp barýan taryhy aňladýar; şol söweş ýeriniň şäher ady iki asyrdan soň Paniumdan Kesariýa Filipä öwrüldi. Şäheriň şol goşa ady Selewk bilen Makedoniýaly Filipiň bileleşigini hatyralamak üçin goýulmandy.

“Caesarea Philippi” ady gadymy döwürde Paneas ýa-da Panium diýlip tanalan şäheriň taryhy özgerişinden gelip çykýar. Şäher ilki bilen grek hudaýy Pana bagyşlanan meşhur çeşmä ýakynlygy sebäpli Paneas diýlip atlandyrylypdyr. Gadymy döwürde möhüm dini merkez bolan bu çeşme Iordan derýasyna goşulýardy.

Beýik Hirod patyşanyň höküm süren döwründe, takmynan b. e. öňki I asyrdan, şäher düýpli taýdan täzeden abadanlaşdyryldy, giňeldildi we gözəl keşbe getirildi. Kesariýa Filippi Beýik Hirodyň ogly Hirod Filip tarapyndan atlandyryldy. Ol şäheri Rim imperatory Sezar Awgustyň hormatyna Kesariýa diýip, öz adyna görä bolsa Filippi diýip atlandyrdy; şeýlelikde, Kesariýa Filippi diýen at emele geldi. Şonuň üçin “Kesariýa Filippi” ady, Hirodyň Sezar Awgusta edýän hormatyny aňladýan “Kesariýa” bilen, Hirod Filipi sarpalayan “Filippi” bölekleriniň birleşmesidir.

Pygamberlik taýdan Panium Selewkos bilen Makedoniýaly Filipiň arasyndaky konfederasiýa bilen, şeýle hem Sezar bilen Hirod Filipiň arasyndaky bileleşik bilen baglanyşyklydyr. Bu iki bileleşik, Selewkos we Filip arkaly şekillendirilen Putiniň Russiýasynyň çökmeginde soň ýüze çykýan Amerikanyň Birleşen Ştatlary bilen Birleşen Milletler Guramasynyň arasyndaky bileleşigi beýan edýär. Şeýle hem olar, ikisi-de Rimiň wekilleri bolan Sezar bilen Filip arkaly şekillendirilişi ýaly, ene bolan Papalyk bilen gyz bolan Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň arasyndaky bileleşigi hem görkezýär. Olar bilelikde Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň “Rim häkimiýetiniň elinden tutmak üçin aýlagyň aňyrsyna uzanyandygyny” we “Ruhçylygyň ellerini gysmak üçin uçurymyň üstünden ýetýändigini” görkezýärlär. On altynjy aýatyň ýekşenbe kanunundan öň, üç gatly birleşik eýýäm ornaşdyrylandyr.

Panium grekleriň Pan hudaýyna ybadat edişiniň merkezini aňladýar. Grek hudaýy Pan’a bagyşlanan çeşme şol döwürde “Jähennemiň derwezeleri” diýlip hem tanalýardy, we Isa şol ýere baryp görende, Onuň “Jähennemiň derwezeleri” baradaky sözi soňky günlerde bolup geçýän, Gresiýanyň (globalizmiň) syýasy hem-de dini häsiýetleri bilen ýüz dönderen protestantizmiň arasyndaky göreşi görkezýär. Bu, ikinji aýatda Gresiýanyň giňişligini gozgalaň getiren baý

Prezident tarapyndan ilkinji gezek başlanan söweşdir. Ol bütindünýä möçberindäki daşarky söweş bolmak bilen birlikde, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň içinde-de bolup geçýän içerki söweşdir.

Globalizmiň dini — ajdarhanyň dinidir; bu biziň häzirki şertlerimizde “woke-izm” dinidir. 2020-nji ýylda Ylham kitabyň on birinji babynda tanadylýan düýpsüz çukurdan çykan ýyrtyjy haýwan özüniň syýasy we dini güýjüni ýüze çykardy hem-de ýer ýüzüniň ýyrtyjy haýwanynyň iki şahyny öldürdi. Şol düýpsüz çukur, beýleki zatlar bilen birlikde, Iordan derýasyny iýmitlendirýän “Panyň çeşmesi” bilen şekillendirilýär.

Grek mifologiýasynda Pan tebigat, ýabanylyk hem-de oba aýdym-sazy bilen baglanyşdyrylýardy; oňa bagyşlanan çeşmäniň bolmagy hem-de onuň ybadat edýänler üçin dini ähmiýete eýe bolmagy munuň bir görkezijisidir. Hudaý Pan köplenç geçiniň aýaklary, şahlary we gulaklary bilen şekillendirilýär. Pan çopanlaryň we dowarlaryň hudaýy hasaplanýardy hem-de köplenç tokaýlarda we daglarda bökjekläp, oýnak hem-de degişgen bir hudaý hökmünde beýan edilýärdi. Pananyň geçi aýakly hudaý hökmünde göz önüne getirilmegi Daniel kitabynyň sekizinji babyna laýyk gelýär; ol ýerde Gretsýa erkeg geçi arkaly aňladylýar. Geçiler gadymy Gretsýada giňden ýaýran öý haýwanlarydy we köplenç Panyň gezip ýör diýlip ynanylýan daglyk ýerlerde duş gelýärdi. Bu şekillendiriş Panyň ikonografiýasynyň esasy aýratynlygyna öwrüldi hem-de hudaýy beýan edýän grek sungatynda we edebiýatynda, şol sanda milli pul birliginde-de, dowam etdi.

Isa Kesariýa Filipä baranda, Ol “Dowzahyň derwezeleriniň” ýygnaga garşy üstün çykmajakdygyny aýtdy. Pýotrusyň Isanyň soragyna jogap edip aýdan zady, hristian taryhynda we dāp-dessurynda “Hristian Ykrarnamasy” hökmünde düşünilýär.

Isa Kesariýa Filipiniň töwereklerine gelende, şagirtlerinden sorap diýdi: «Ynsan Ogly bolan Men hakda adamlar näme diýýärler?» Olar bolsa: «Käbirleri Seni Ýahýa Çümdüräji diýýärler; käbirleri Iliýas; beýlekiler Ýeremiýa ýa-da pygamberleriň biri diýýärler» diýdiler. Ol olara: «Emma siz Meni kim diýip aýdýarsyňyz?» diýdi. Şonda Simon Petrus jogap berip aýtdy: «Sen Mesihsiň, diri Hudaýyň Oglusy». Isa oňa jogap berip diýdi: «Bagtly sen, Simon Barýona; çünki muny saňa et bilen gan aýan etmedi, eýsem göklerde bolan Atam aýan etdi. Men saňa-da aýdýaryn: sen Petrusyň, we Men Öz ýygnagymy şu gaýanyň üstünde bina ederin; dowzahyň derwezeleri oňa garşy üstün çykmaz. Saňa gökleriň Patyşalygynyň açarlaryny bererin; ýerde baglajak her zadyň göklerde baglanan bolar, we ýerde çözjek her zadyň göklerde çözülen bolar». Soňra Ol şagirtlerine Özüniň Isa Mesihdigini hiç kime aýtmazlyklaryny berk tabşyrdy. Matta 16:13–20.

Bu parça ähmiýetlidir, sebäbi ol Isanyň gullugynda hem-de hristian taglymatynyň kemala gelşinde öwrülişik pursadyny aňladýar. Petrusyň Isany Mesih, diri Hudaýyň Ogly diýip ykrar etmegi hristian imanynyň binýady we ybadathananyň gurlan özeni hökmünde görülýär. “Men öz ybadathanamy şu gaýanyň üstünde guraryn” diýen jümle katolik dābinde Isanyň ybadathananyň guruljak “gaýasy” diýip görkezýän hut Petrusyň özüne salgylanma hökmünde düşündirilýär. Bu düşündiriş katolik taglymatynda papanyň ilkinjilik hukugynyň we ygtyýarynyň esasy bolup hyzmat edýär.

Protestant ylahyýetinde “gaýa” diýleniň gös-göni Petrusa şahsy taýdan degişli däldigi, eýsem Petrusun Isanyň Mesih we Hudaýyň Oglydygy baradaky iman ykraryna degişli diýlip düşünilýär. Bu garaýşa görä, ybadathananyň binýady Petrus däl-de, Isanyň Mesih we Hudaýyň Oglydygy baradaky ykrardyr. Ylahyýet taýdan düşündirilişi nähili bolandygyna garamazdan, Matta 16:13–20-de beýan edilýän Petrusun ykrary, Isanyň Mesih we Hudaýyň Ogly hökmünde şahsyýetini nygtamak hem-de ybadathananyň wezipesini we maksadyny tassyk etmek bilen, hristian ynanjynda merkezi we binýady goýujy bir parça hasap edilýär.

Öňki makalada biz «Asyrlar Islegi» kitabyndan bir parçany hödürledik; şol ýerde White uýa Mesihniň Kesariýa Filipä baryp görmegi bilen baglanyşykly käbir meseleleri görkezýär. Onuň belleýän nokatlarynyň biri hem, Mesihniň Kesariýa Filipäniň sapaklaryny beýan etmek maksady bilen şägirtleri ýewreýleriň täsirinden daşlaşdyrandygdyr.

“Isa bilen Onuň şägirtleri indi Kesariýa Filipiniň töweregindäki şäherleriň birine gelipdiler. Olar Galileýanyň çäklerinden daşarda, butparazlygyň höküm süren bir sebitindediler. Bu ýerde şägirtler iudizmiň dolandyryjy täsirinden aýrylyp, butparaz ybadaty bilen has ýakyn gatnaşyga getirildiler. Olaryň daş-töwereginde dünýäniň ähli künjeklerinde bar bolan yrymlaryň dürli görnüşleri görünýärdi. Isa bu zatlaryň görnüşiniň olarda butparazlar babatda öz jogapkärçiliklerini duýmaklaryna sebäp bolmagyny isledi. Ol bu sebitde bolan wagtynda, halka öwretmekden çekilip, Özünü has doly şägirtlerine bagyş etmäge çalyşdy.” The Desire of Ages, 411.

2020-nji ýylyň 18-nji iýulynda Mesih 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynyň şägirtlerini Laodikiýa Adventizminiň täsirinden çykardy. On gyz baradaky tynsalda ilkinji lapykeçlik, geçilip barylýan ýaňsaçylaryň ýygnaýyndan hereketiň aýrylmagyny emele getirdi. Bu hakykat Millerit taryhynda 1844-nji ýylyň 19-njy aprelinde, soňra bolsa 2020-nji ýylyň 18-nji iýulynda ýerine ýetdi. Şondan soň gijä galma döwrüniň taryhy başlandy, we ol hem birinji, hem-de üçünji perişdäniň hereketinde “Hakykat” möhürini göterýär.

Ilkinji lapykeçlik üç sany ýol belgileriniň ilkinjisidir, we bu taryh 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryndaky Beýik Lapykeçlik bilen tamamlanýar; ol Ylham kitabynyň on birinji babyndaky “uly ýer titremäni” öňden nyşanlaýar. Ýewreý elipbiýiniň başlangyjy bolan birinji harp lapykeçligi aňladýar, we ahyry bolan ýigrimi ikinji harp hem lapykeçligi aňladýar. Gozgalaňy aňladýan on üçünji harp, Akmak Gyzlaryň lapykeçligini kesgitleýär; ýary gije çykan çagyryş, kimleriň bu krizise taýýarlanandygyny we kimleriň taýýarlanmadygyny ýüze çykaryp, olaryň ýiten ýagdaýyny aýan edýär. Ýewreý elipbiýiniň ýigrimi iki harpy, şol taryhyň içinde amala aşýan Ylahylygyň ynsanlyk bilen birleşmeginiň nyşanyny görkezýär; emma Milleritler taryhy ilkinji Kadeşi aňladýar, biziň şu günki taryhymyz bolsa soňky Kadeşi aňladýar.

Iki setir özara ugurdaşdyr, emma olaryň biri Hudaýyň halkynyň şowsuzlygyny, beýlekisi bolsa Hudaýyň halkynyň ýeňşini aňladýar. Haça çüýlenişniň öň ýanynda Isa Öz şägirtlerini Paniuma getirşi ýaly, Öz soňky gün şägirtlerini-de Paniuma getirdi, we munuň bilen Ol bir lapykeçligiň soňky gün şägirtlerini Matta injiliniň on altynjy babyndaky taryhda “Ýahudylyk” bilen aňladylan Laodikeýa Adwentizminiň “gözegçilik ediji täsirinden” aýyrmagyna ýol berdi. Şeýle etmek bilen, Ol şol bir wagtda Öz şägirtlerini butparazlyk bilen has ýakyn aragatnaşyga-da getirdi; şeýlelikde,

häzirki wagtda bütün dünýäni haýwanyň nyşanyny kabul etmäge alyp barmak üçin ulanylýan häzirki zaman aragatnaşyk ulgamlary bilen aňladylan şeýtany güýjüň doly ýaýbaňlanan ýüze çykyşynyň içinde ýaşaýan Öz soňky gün şägirtleriniň iş gurşawyny hem şekillendirdi.

Kaýsariýa Filippiniň taryhy Paniý söweşiniň taryhy hem-de on üçünji aýatdan on başynjy aýada çenli bolan aýatlar bilen gabat gelýär. Mesih bilen Onuň şägirtleri haçyň kölegesinde durýardylar; bu, soňky günlerdäki Onuň şägirtleriniň ýekşenbe kanunynyň kölegesinde duruşyny nusgalaýardy. Şol ýerde, ýagny on üçünji aýatdan on başynjy aýada çenli bolan bölümde — bu Kaýsariýa Filippi hem-de Paniý söweşi bolup, bu gün biziň durýan ýerimizdir — Mesih on altynjy aýatda boljak zatlar barada Öz şägirtlerine öwretmäge başlady.

„Ol Olara garaşýan ezaplar barada aýtmakçy bolupdy. Emma ilki Ol ýalňyzlykda çekilip, olaryň ýürekleriniň Onuň sözlerini kabul etmäge taýýar edilmegi üçin doga etdi.” The Desire of Ages, 411.

Mesih şägirtlerine haç barada aýtmazdan öň, ilki daşlaşdy, ýa-da eglendi; şeýlelikde, timsalda hem-de 2020-nji ýylyň 18-nji iýulyndan 2023-nji ýylyň iýulyna çenli bolan taryhda eglenme wagtny görkezdi.

“Olaryň ýanyna goşulanda, Ol olara ýetirmegi isleýän zadyny bada-bat aýtmady. Muny etmezden öň, geljek synag üçin berkidilmekleri maksady bilen, Olara Özüne bolan imanyňy ykrar etmäge mümkinçilik berdi.” The Desire of Ages, 411.

2023-nji ýylyň iýul aýynda Reb göwnüçökgünlige gatnaşygy bolanlara öz imanyňy beýan etmäge mümkinçilik berip başlady. Muny Ol Ýezekiliň otuz ýedinji baby baradaky habary açmak bilen etdi; bu bolsa 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynyň habarynyň tassyknamasydy. Ol 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndaky möhürleniş döwrüni ýakyn wagtda geljek Ýekşenbe kanuny bilen baglanyşdyrýan ýüplük boldy. Muny ol 2020-nji ýylyň 18-nji iýulyndaky göwnüçökgünligi hakykatyň gurluşynyň içine ýerleşdirmek arkaly etdi, çünki görmäge taýýar bolanlar her bir özgertme hereketiniň özüne mahsus mukaddes taryhynyň içinden geçýän bir temasynyň bardygyny tanap bilerdiler.

Soňky günlerde üçünji «waý» habary 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda geldi; soňra üçünji «waý» barada ýalan habar yglan edildi we ol lapykeçlik döretti, emma olaryň üç ýarym günläp öli, gurak we dargap giden süňkler bolup ýatandan soň täzedan janlanmagyna sebäp bolan habar dört ýeliň habarydy; bu hem üçünji «waý»dyr.

Soňky günleriň şägirtleri, görmek isleýän bolsalar, ýüz kyrk dört münüň möhürlenişiniň üç ýolbelgisiniň her ädimde şol bir mowzugy aňladýandygyny hem-de ikinji ädimde ýewrey elipbiýiniň on üçünji harpy arkaly şekillendirilen pitnäniň habary “Hakykat” hökmünde tassyklanyny görüp bilerler. Reb tarapyndan berlen ikinji şaýat hem, öňki özgertme hereketleriniň ilkinji lapykeçliginiň Hudaýyň aýan edilen erkine garşy pitnä esaslanandygyny: Musa ogluny sünnet etmedik bolsun, ýa-da Uzza sandyga el degiren bolsun, ýa-da Marta bilen Merýem Isanyň Lazaranyň ölümi baradaky sözüne şübhe eden bolsun. Ilkinji lapykeçligiň boýun egmezlige esaslanandygyny tassyk etmedik ýeke-täk özgertme çyzygy Milleritleriň özgertme hereketi boldy;

emma şol wagtda hem Milleritleriň taryhynyň içki ýolbelgilere eýedigi, şol ýolbelgileriň bolsa sekizinjiniň, ýediniň biri bolmagynyň hakykatyna esaslanandygy görkezildi.

Sekizinjiniň ýediden bolandygy baradaky hakykat häzir açylyp görkezilýän Isa Mesihniň Ylhamynyň esasy bölekleriniň biridir; Filadelfiýaly Millerçi hereketiň Laodikiýa ýygnagyna geçişi bolsa, üçünji perişdäniň Laodikiýa hereketiniň ýüz kyrk dört müňüň Filadelfiýa hereketine haçan geçjekdigini kesgitleýän ýol belgisi boldy. Şeýlelikde, ilkinji Millerçi lapykeçligiň olaryň hereketi boýun egmezlik görkezmezden amala aşyrylandygy hakykaty, soňky günlerdäki şol bir ýol belgisi üçin garşylykly deňeşdirme berdi; ol ýerde üçünji perişdäniň Laodikiýa hereketi boýun egmezlik edip, bir lapykeçlik dörederdi, we şeýle etmek bilen Millerçi ýol belgisi bilen sazlaşardy, hem-de ýüz kyrk dört müňüň hereketiniň sekizinjigidigini, ýagny ýediden bolandygyny görmäge mümkinçilik berýän mantygy emele getirýärdi.

2023-nji ýylyň iýul aýynda Reb Öz soňky günler halkyny ýekşenbe güni baradaky kanunyň krizisine taýýarlamak üçin “çölde gygyryjy ses” galdyrdy, we Ol dogra içinde gijikdirip, şägirtleriniň ýanyna gaýdyp gelenden soň, olara öz imanlaryny beýan etmäge mümkinçilik berdi. Mesihniň döwründe bu habar Onuň çokundyrylmasydy, ýagny Isanyň Isa Mesih bolýan nokady. Şol ýol belgisi 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry bilen gabat gelýär, we Onuň şägirtlerinden adamlaryň näme pikir edýändigini soraldy, soňra bolsa şägirtleriň özläriniň Mesih hakda näme pikir edýändigini soraldy.

Olara goşulanda, Ol ýetirmek islän zadyny derrew olara aýtmady. Muny etmezden öň, geljekki synag üçin berkedilsinler diýip, olara Özüne bolan imanlaryny ykrar etmäge mümkinçilik berdi. Ol şeýle sorady: «Adamlar Meni — Adam Ogluny — kim diýip aýdýarlar?»

Gynansak-da, şägirtler Ysraýylyň özläriniň Mesihini tanamakda şowsuzlyga uçrandygyny boýun almaga mejbur boldular. Hakykatdan-da, käbirleri Onuň gudratlaryny görenlerinde, Ony Dawudyň Ogludyr diýip ygylan edipdiler. Betsaýdada doýurylan mähelle Ony Ysraýylyň patyşasy diýip ygylan etmegi isläpdi. Köp adamlar Ony pygamber hökmünde kabul etmäge taýýar eken; emma Ony Mesih diýip ynanmandylar.” The Desire of Ages, 411.

Adventizmiň köpçüligi 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynyň üçünji weýine ynanmady. Olar hereketde beýan edilen pygamberlik Sözüniň käbir gudratlaryna ynanýardylar, we käbirleri 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry baradaky habaryň hakykatyň käbir böleklerini öz içine alýandygyna düşüňýärdi, ýöne olar 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynyň öňe süren talaplaryna hakykatdan-da ynanmadylar.

2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndaky talap 1840-njy ýylyň 11-nji awgustyndaky talap arkaly nusgalanandyr, we şol talap Waýtyň uýasy 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynyň ýerine ýetmegini düşündirende beýan edilipdi. Ol şeýle diýdi:

“Takyk bellenen wagtynda Türkiýe öz ilçileri arkaly Ýewropanyň soýuzdaş döwletleriniň goragyny kabul etdi we şeýlelik bilen özüni hristian milletleriniň gözegçiliginiň astyna goýdy. Bu waka pygamberlik önünden aýdylan sözi takyk ýerine ýetirdi. Bu ýagdaý mähim bolanda, köp sanly adamlar Milleriň we onuň hyzmatdaşlarynyň kabul eden pygamberlik düşündiriş

ýörelgeleriniň dogrulygyna ynandylar, hem-de Mesihiň gelşi hakyndaky herekete ajaýyp bir itergi berildi. Ylymly we ýokary derejeli adamlar Miller bilen bile, onuň garaýyşlaryny wagyz etmekde-de, neşir etmekde-de birleşdiler, we 1840-njy ýyldan 1844-nji ýyla çenli iş çalt depginler bilen giňeldi.” Beýik göreş, 334, 335.

1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda tassyklanan zat, Milleriň pygamberlik garaýyşlarynyň dogrudygyny; 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry baradaky talap bolsa, Future for America-nyň pygamberlik garaýyşlarynyň dogrudygyny tassyklaýyşdyr. 2023-nji ýylyň iýul aýyndaky toba etmedik köpçülik, Mesih tarapyndan düzülip, Future for America-a ynanylyp tabşyrylan usulyýetiň hakykatdan-da soňky ýagşyň usulyýetidigini kabul edip bilmedi we kabul hem etmezdi. Emma soň Mesih Öz şägirtlerinden köpçüligiň däl-de, hut olaryň näme pikir edýändigini sorady.

Isa indi şägirtleriň özlere degişli bolan ikinji bir sowaly berdi: «Emma siz Meni kim diýip aýdýarsyňyz?» Petrus jogap berdi: «Sen Mesihiň, diri Hudaýyň Oglusy.»

Ilkibada, Petrus Isanyň Mesihdigine iman edipdi. Ýahýa Çümdürijiniň wagzy arkaly ynandyrylan we Mesihi kabul eden başga-da köp adam, Ýahýa zyndana taşlanyp soň hem ölüme berlen wagty, onuň wezipesi barada şübhelenip başladylar; indi bolsa olar uzak wagt bäri garaşyp ýörenleriniň Isa Mesihdigine hem şübhe edýärdiler. Isanyň Dawudyň tagtynda Öz ornuny eýelemegine yhlas bilen garaşan şägirtleriň köpüsi, Onuň beýle niýetiniň ýokdugyna göz ýetirenlerinde, Ony terk etdiler. Emma Petrus bilen onuň ýoldaşlary öz wepalylygyndan ýüz öwürmediler. Dün öwüp, bu gün ýazgarýanlaryň durnuksyz ýoly Halasgäriň hakyky yzarlawçysynyň imanyny syndyrmady. Petrus şeýle diýdi: “Sen Mesihiň, diri Hudaýyň Oglusy.” Ol Rebbi Patyşalyk hormatlarynyň täji bilen täçlendirilmegine garaşman, Ony peseldilişinde kabul etdi.

Petr on ikiniň imanyny beýan edipdi. Şeýle-de bolsa, şägirtler heniz hem Mesihiň wezipesine düşünmekden juda daşdadylar. Ruhanylaryň we ýolbaşçylaryň garşylygy hem-de ýoýup görkezmeleri olary Mesihden ýüz öwürtmese-de, muňa garamazdan, olary uly derejede çykgynsyzlyga salýardy. Olar öz önlerindäki ýoly aýdyň görmeýärdiler. Irki terbiýeleriniň täsiri, rawwinleriň taglymy, döp-dessuryň güýji henizem hakykata bolan garaýyşlaryny bökdeýärdi. Wagtal-wagtal Isadan gymmatly nur şöhleleri olaryň üstüne saçýardy, emma köplenç olar kölegeleriň arasynda sermeşip ýören adamlar ýalydylar. Emma şol gün, olaryň imanynyň beýik synagy bilen ýüzbe-ýüz edilmezinden öň, Mukaddes Ruh güýç bilen olaryň üstüne gondy. Biraz wagtylyk olaryň gözleri “görüňýän zatlardan” sowlup, “görüňmeýän zatlary” synlamaga gönükdirildi. 2 Korintoslylar 4:18. Adamzat sypatynyň astynda olar Hudaýyň Oglunyň şöhratyny saýgardylar.

„Isa Petrusa jogap berip şeýle diýdi: «Bagtlysyň sen, Şimun Bar-Ýona; çünki muny saňa et bilen gan aýan etmedi, eýsem göklerde bolan Meniň Atam aýan etdi.»“ Asyrlaryň Islegi, 412.

Mesihiň Hudaýyň Ogludygyny kesgitläp aýdan Piteriň ykrary, şol taryhyň synag soragyna göni ýüzlendi. Hudaýyň pygamberlik Sözi boýunça bellenilişi ýaly, Mesihiň peýda bolmagynyň wagty gelip ýetipdi, we diňe şol hakykaty kabul edenler Piteriň aýdan sözünde şekillendirilenleriň arasyna goşularlardy. Piter 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda berkidilen habary kabul edýänleri we Isanyň Hudaýyň Ogludygyny ykrar edýänleri aňladýar. “Piter on ikiniň imanyny beýan edipdi,”

we onuň wekilçilik eden şol on ikisi ýüz kyrk dört münđi. Şol sebäpli, Mesih bu ýerde Simun Bar-Ýonanyň adyny Piter diýip üýtgetdi.

“Simon” “eşidýän adam” diýmegi aňladýar, “bar” bolsa “ogly” diýmegi aňladýar, Ýunus bolsa “kepderi” diýmekdir. Simon kepderiniň habaryny eşidenleri wekilçilik edýärdi; ol kepderi bolsa Isanyň Mesih bolup, gudrat bilen ýaglananda, ýagny Mukaddes Ruhun kepderi görünüşinde inmegi arkaly nyşanlaýyn görkezilen Isanyň çokundyrylmagy bilen baglanyşykly hakykatlary wekilçilik edýärdi.

Özgertme çyzyklary biri-birine deň gelýär we Ýahýa 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda kiçi kitaby iýen Milleritleri aňladýar. Ýermeýa şol wakaya laýyk gelýär, ol kiçi kitaby iýende bolsa, şondan soňra Hudaýyň ady bilen atlandyryldy.

Sözleriň tapyldy, men hem olary iýdim; sözüň meniň ýüregime şatlyk we begenç boldy; çünki men Seniň adyň bilen atlandyryldym, eý Reb, Hökmürowan goşunlaryň Hudaýy. Ýermeýa 15:16.

Rebbi Abram bilen äht baglaşanda, Ol onuň adyny Ybraýyma öwürdi; edil Saraý we Ýakup bilen edişi ýaly. Adyň üýtgedilmegi äht gatnaşyklaryny aňladýar, we Hudaýyň nyşanynyň aşak inýän ýolbelliginde Hudaýyň halky habary “iýmeli”, äht baglaşmaly, soňra bolsa olaryň ady üýtgedilýär. Mesihiniň döwrüniň şägirtleriniň wekili hökmünde, Şimun Bar-Ýona “kepderiniň” habaryny “eşidenleri” aňladýardy.

Ol şol bellikde Isanyň Mesih bolandygyny, Onuň Hudaýyň Oglydygyny we munuň öz içine alýan zatlarynyň ählisini ykrar edendigine şaýatlyk edende, Mesih şonda onuň adyny Petre üýtgetdi. Ol şol taryhyň Mesihiniň äht halkynyň kabul eden habaryny beýan etdi, şeýle etmek bilen ol ahyrky günleriň ýüz kyrk dört mününi hem nusgalady.

“P” harpy inlis elipbiýiniň on altynjy harpydyr, “E” harpy elipbiýiň başinji harpydyr, “T” harpy ýigriminji harpydyr, “E” harpy gaýtalanýar, we at “R” harpy bilen tamamlanýar, ol hem on sekizinji harpydyr. On altý “gezek” baş, “gezek” ýigrimi, “gezek” baş, “gezek” on sekiz bir ýüz kyrk dört mün edýär. Gudratly Dilçi Petere ýewreý dilinde gepledi, we Täze Äht grek dilinde ýazyldy, hem-de King James Wersiýasynyň terjimeçileri Täze Ähti inlis dilinde taýýarladylar.

Dürli-dürli dilleriň üç basgançagyna garamazdan, Hudaýyň Ogludygy bolan Mesih, Gudratly Dilçi we Gudratly Sanagçy hökmünde, Matta ýazan Hoş Habarynyň on altynjy babynda ýüz kyrk dört münüň möhürleşişiniň, Paniýum söweşi hem-de Onuň Sezareýa Filipä sapary bilen laýyk gelýän bir şekilini ýerleşdirdi. Muny Ol diliň we sanlaryň üstündäki Öz ygtyýaryny ulanyp etdi, çünki Ol hem Palmoni (Gudratly Sanagçy), hem-de Sözdür (Gudratly Dilçi).

Bu öwrenişi indiki makalada dowam etdireris.

Takmynan iki mün ýyl mundan ön, syrly ähmiýete eýe bolan bir ses asmanda, Hudaýyň tagtyndan eşidildi: «Ine, Men gelýärim». «Sen gurbanlygy-da, sadakany-da islemediň, emma Maňa bir ten taýýarladyň... Ine, Men gelýärim (kitabýň jiltinde Men hakda ýazylgandyr), eý Hudaý, Seniň islegiňi berjaý etmäge». Ýewreýlere 10:5–7. Bu sözlerde baky asyrlardan bäri

gizlin saklanyp gelnen maksadyň ýerine ýetirilşi yglan edilýär. Mesih dünýämyza gelmekçi bolupdy we ten aljakdy. Ol: «Maňa bir ten taýýarladyň» diýýär. Eger Ol dünýä ýaradylyşyndan öň Atanyň ýanynda Özünde bolan şöhrat bilen peýda bolan bolsady, biz Onuň huzurynyň nuruna çydap bilmezdik. Ony görüp-de heläk bolmazlygymyz üçin, Onuň şöhratynyň tecellisi örtülipdi. Onuň ylahyýeti ynsanlyk bilen perdelenipdi,—görünmeýän şöhrat görünýän ynsan keşbinde.

“Bu beýik maksat nusga we nyşanlarda öňünden kölegelendirilip görkezilipdi. Mesih Musagä görnen ýanyp duran tikenek Hudaýy aýan etdi. Ylahy Zaty beýan etmek üçin saýlanyp alnan nyşan pespäl, daşyndan seredeninde hiç bir özüne çekijiligi ýok ýaly bir gyrymsy agaçdy. Şonda Çäksiz Olan özüni ýerleşdirdi. Ähli rehetli Hudaý Öz şöhratyny iň pespäl bir nyşanyň içinde örtüdi, şeýdip Musa oňa seredip diri galyp bildi. Edil şonuň ýaly, gündiz bulut sütüni we gije ot sütüni arkaly Hudaý Ysraýyl bilen aragatnaşyk edip, adamlara Öz erkini aýan etdi we olara Öz merhemetini berdi. Hudaýyň şöhraty peseldilipdi, Onuň beýikligi örtülipdi, şonuň üçin çäkli adamlaryň ejiz nazary ony görüp bilerdi. Şeýlelikde Mesih hem ‘peselmegimiziň bedeninde’ (Filipililer 3:21, R. V.), ‘adamlar meňzeşliginde’ gelmelidir. Dünýäniň nazarynda Onda olaryň Ony islemekleri üçin hiç bir gözelligi ýokdy; emma Ol ten alan Hudaý, asmanyň we ýeriň nury idi. Onuň şöhraty örtülipdi, beýikligi we jebisligi gizlenipdi, şonuň üçin Ol gamly we synaga duçar bolan adamlara golaý gelip bilýärdi.

Hudaý Ysraýyl üçin Musa şeýle buýruk berdi: «Goý, olar Maňa mukaddes ýer ýasasinlar; Men olaryň arasynda mesgen tutaryn» (Çykyş 25:8), we Ol Öz halkynyň arasynda, mukaddes ýerde ýaşady. Çölde olaryň ähli ýadaw sergezdançylygy döwründe Onuň huzurynyň nyşany olar bilen boldy. Şeýlelikde, Mesih hem Öz çadyryny biziň ynsan düşelgämiziň ortasynda gurdy. Ol biziň aramyzda ýaşamak, bizi Öz ilahi häsiýeti we ýaşayşy bilen tanyş etmek üçin Öz çadyryny adam çadyrlarynyň gapdalynda dikdi. «Söz ten boldy we biziň aramyzda çadyr gurup ýaşady (we biz Onuň şöhratyny, Atadan bolan Ýeketäk Ogluň şöhraty hökmünde gördük), merhemetden we hakykatdan doly.» Ýahýa 1:14, R. V., çet ýazgysy.

Isa biziň aramyzda ýaşamak üçin gelenden bäri, biz Hudaýyň synaglarymyzy bilýändigini we gaýgylarymyza duýgudaşlyk edýändigini bilýäris. Adamyň her bir ogly we gyzy biziň Ýaradanymyzyň günäkärleriň Dostudygyna düşünp biler. Çünki merhemet hakyndaky her bir taglymatda, şatlyk hakyndaky her bir wadada, söýgi bilen edilen her bir işde, Halaşkärimiziň ýerdäki durmuşynda görkezilen her bir ylahy çekijilikde biz: «Hudaý biziň bilendir» diýen hakykaty görýäris.

“Şeýtan Hudaýyň söýgi kanunyny egoizmiň kanuny hökmünde görkezýär. Ol onuň tabşyryklaryna boýun bolmagyň biziň üçin mümkin däldigini yglan edýär. Ilkinji ata-enelerimiziň ýykylmagyny, ondan gelip çykan ähli hasrat bilen birlikde, ol Ýaradyja ýükleýär we şeýlelik bilen adamlary Hudaýa günäniň, ejiriň we ölümiň çeşmesi hökmünde garamaga eltýär. Isa bu aldawy paş etmelidir. Ol biziň birimiz hökmünde boýun bolmagyň nusgasyny bermelidi. Munuň üçin Ol biziň ynsan tebigatymyzy Öz üstüne aldy we biziň başdan geçirýänlerimiziň içinden geçdi. ‘Ol ähli zatda Öz doganlaryna meňzedilmäge borçly boldy.’ Ýewreýler 2:17. Eger biz Isanyň çekmedik bir zadyny çekmeli bolan bolsak, onda Şeýtan şu mesele boýunça Hudaýyň gudratyny biziň üçin ýeterlik däl diýip görkezerdi. Şonuň

üçin Isa ‘ähli babatda biziň ýaly synalypdy.’ Ýewreýler 4:15. Ol biziň tabyn bolýan her bir synagymyza döz geldi. We Ol Öz bähbidi üçin bize-de erkin hödürlenýän güýçden başga hiç bir güýji ulanmadı. Ynsan hökmünde Ol synag bilen ýüzbe-ýüz boldy we Hudaýdan Özüne berlen güýç bilen üstün çykdy. Ol şeýle diýýär: ‘Eý Hudaýym, Seniň islegiňi ýerine ýetirmekden lezzet alýaryn; hawa, Seniň kanunyň Meniň ýüregimiň içindedir.’ Zebur 40:8. Ol ýagşylyk edip, Şeýtan tarapyndan jebir görenleriň hemmesini sagaldyp gezip ýörkä, Hudaýyň kanunynyň häsiýetini we Oňa gulluk etmegiň tebigatyny adamlara aýdyň etdi. Onuň durmuşy biziň hem Hudaýyň kanunyna boýun bolup bilýändigimize şaýatlyk edýär.

“Öz ynsanlygy arkaly Mesih adamzadyň özüne degdi; Öz ilahiliği arkaly bolsa, Ol Hudaýyň tagtyna ýapysýar. Ynsan Ogluň hökmünde, Ol bize boýun egmegiň nusgasyny berdi; Hudaýyň Ogluň hökmünde bolsa, Ol bize boýun egmäge güýç berýär. Horeb dagyndaky gyrymsydan Musa bilen gepleşip: ‘MEN BAR BOLAN MEN BAR BOLAN... Şeýlelikde, Ysraýyl ogullaryna diýersiň: MEN BAR BOLAN meni size iberdi’ diýýän Mesihniň Özüdi. Çykyş 3:14. Bu Ysraýylyň halaslygynyň kepili boldy. Şeýlelikde, Ol ‘adamlaryň meňzeşliginde’ gelende, Özüni MEN BAR BOLAN diýip yglan etdi. Beýtullahymyň Çagajygy, ýuwaş we pesgöwünli Halasgär, ‘tenede aýan edilen’ Hudaýdyr. 1 Timoteos 3:16. Ol bize şeýle diýýär: ‘MEN Gowy Çopan.’ ‘MEN diri Çörek.’ ‘MEN Ýol, Hakykat we Durmuş.’ ‘Asmanda hem ýerde hem ähli häkimiýet Maňa berildi.’ Ýahýa 10:11; 6:51; 14:6; Matta 28:18. MEN her bir wadanyň kepilligidir. MEN BAR; gorkmaň. ‘Biziň bilen Hudaý’ günäden halas edilşimiziň kepillidir, asman kanunyna boýun egmäge güýjümüziziň kepilligidir.” Asyrlaryň Islegi, 23, 24.